

Наукове обґрунтування
погодження заходів з поліпшення санітарного стану лісів в насадженнях
ДП «Вишедубечанський лісгосп» на території ландшафтного заказника
місцевого значення “Чернинський” на 2023 рік

Відповідно до охоронного зобов'язання ландшафтний заказник місцевого значення “Чернинський” входить до складу природно-заповідного фонду України щодо якого встановлюється особливий режим охорони, відтворення і використання.

У зв'язку з тим, що у 2021-2022 рр. у лісових насадженнях в межах діяльності ДП «Вишедубечанський лісгосп» Київської області на території та ландшафтного заказника місцевого значення “Чернинський” зафіксовано значне ослаблення деревостанів, виявлено осередки всихання і проведено лісопатологічне обстеження на зазначених ділянках:

Квартал	Видл	Площа, га	Склад насадження	Патологічні ознаки ослаблення та всихання
Ландшафтний заказник місцевого значення «Чернинський»				
Довгобродівське лісництво				
116	6	3,4	5Яз2Дз2Бп1О	стовбурові гнилі
121	7	2,0	3Дз2Яз2Гз2Бп1Ос	стовбурові гнилі
121	10	5,2	4Яз3Бп2Дз1Гз	стовбурові гнилі
123	5	7,1	7Дз1Сз1Влч1Бп	стовбурові гнилі
123	9	1,6	7Сз2Дз1Бп	шестизубчатий короїд, великий та малий соснові лубоїди
136	23	13,2	3Дз3Бп2Гз2Ос	стовбурові гнилі
Площа, га	32,5			
Дачне (Північне)				
35	15	6,3	3Дз3Яз3Гз1Бп	стовбурові гнилі
39	12	1,7	6Яз1Дз2Гз1Клг+Бп+Ос	стовбурові гнилі
39	22	4,8	5Яз2Дз2Гз1Бп	стовбурові гнилі
39	24	1,1	6Дз3Гз1Влч	стовбурові гнилі
40	2	4,5	3Гз2Бп1Дз2Ос1Влч1Яз	стовбурові гнилі
40	8	0,9	4Дз2Сз1Бп1Гз1Клг1Влч	стовбурові гнилі
40	11	2,8	10Сз	шестизубчатий короїд, великий та малий соснові лубоїди
Площа, га	22,1			
Разом , га	54,6			

Під час рекогносцируального обстеження здійснювали загальний огляд ділянок за ходовими лініями. У вказаних вище обстеженіх насадженнях виявлено значне ослаблення, що добре видно візуально. Причинами погіршення санітарного стану є наявність всихаючих та сухостійних дерев, накопичення захаращеності, що перевищує природний рівень, стовбурові гнилі та комплекс

стовбурових шкідників. Причини утворення свіжих сухостій найчастіше зумовлені впливом негативних чинників (вітровали, буреломи, посухи, зниження рівня ґрунтових вод, екстремальні короткотривалі метеоумови тощо) зворотного та незворотного характерів.

Водночас, в найбільш послаблених місцях характер відмирання дерев має куртинний характер, залишення осередків всихання у лісових насадженнях заказників без лісогосподарських заходів може привести до погіршення санітарного стану. Faутні та вітровальні дерева, які, в першу чергу вилучаються при проведенні вибіркових санітарних рубок, є субстратом для мікроорганізмів та грибів, які є небажаними на території заказників.

Viбіркові санітарні рубки дозволяють вилучення сухостійних дерев та їх груп та прибрati захаращеність в тих насадженнях де вона в рази перевищує природній рівень. Їх проведення приведе до збільшення кількості органічної речовини та збільшення трофності ґрунтів і покращення умов кореневого живлення рослин азотними та фосфорними сполуками. Проведення комплексу заходів поліпшення санітарного стану лісів у вигляді вибіркових санітарних рубок на території заказника приведе до покращення загального санітарного стану; покращення природного обігу речовин; покращення кореневого живлення дерев та інших рослин; відновлення стабільності біологічного різноманіття екосистеми лісових заказників та її рівноваги, а також знизить пожежну небезпеку.

У насадженнях, в яких проводилося лісопатологічне обстеження, з метою недопущення погіршення санітарного стану за рахунок нагромадження сухостійних дерев, появи захаращеності, накопичення сухостійних та аварійних дерев, а також безпеки для населення, рекомендовано провести вибірково-санітарні рубки згідно Санітарних правил у лісах України та чинного законодавства.

Враховуючи зазначене, для виконання завдань з охорони природних комплексів та ефективного утримання території лісового фонду в належному санітарному стані для виконання ними своїх захисних, водорегулюючих, естетичних та санітарно-гігієнічних функцій необхідно постійно проводити в насадженнях ландшафтного заказника місцевого значення "Чернинський" в межах діяльності ДП «Вишедубечанське лісове господарство» моніторинг та комплекс заходів з поліпшення санітарного стану лісів. Обстежені насадження, згідно з визначенням статті 1 Лісового кодексу України, не відносяться до пралісів, оскільки є штучно створеними. Види рослин та тварин, що занесені до Червоної книги України, рослинні угрупування, що занесені до Зеленої книги України, види рослин і тварин та природні оселища, що знаходяться під охороною Конвенції про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі при проведених обстеженнях не виявлені.

д.с.-г.наук, професор

Петро ЛАКИДА

к.с.-г.наук, доцент

Наталія ПУЗРІНА